

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
2015
Limba și literatura română**

MODEL

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 2 ore.

SUBIECTUL I

(42 de puncte)

Citește cu atenție textul:

*Câinele, trist și jalnic, mergea pe o cărare.
După îndestul umblet, iată că-l întâlnește
Un măgar, și-l oprește:
„Unde te duci, îi zise,
Ce rău ți s-a-ntâmplat? Știi, parcă te-a plouat,
Așa stai de mâhnit.”
— „Dar, sunt nemulțumit.
La împăratul Leu în slujbă m-am aflat:
Însă purtarea lui,
De e slobod s-o spui,
M-a silit în sfârșit să fug, să-l părăsesc,
Acum cât alt stăpân; bun, unde să-l găsec?”
— „Numai d-atât te plângi? măgarul întrebă;
Stăpânul l-ai găsit, îl vezi, de față stă.
Vino numaidecât la mine să te bagi:
Eu îți făgăduiesc
Nu rău să te rănesc;
Nimic n-o să lucrezi, nici grijă n-o să [ai].”
La propunerea sa, câinele i-a răspuns:
„Ascultă-mă să-ți spui: e rău a fi supus
La oricare tiran; dar slugă la măgar
E mai umilitor, și încă mai amar.”*

(Grigore Alexandrescu, *Câinele și măgarul*)

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *trist, silit, supus.* **6 puncte**
2. Explică rolul cratimei în secvența *d-atât.* **6 puncte**
3. Transcrie, din textul dat, două secvențe care sunt evidențiate trăsături ale câinelui. **6 puncte**
4. Menționează două moduri de expunere prezente în text. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, semnificația secvenței: *La împăratul Leu în slujbă m-am aflat./Însă purtarea lui,/De e slobod s-o spui,/M-a silit în sfârșit să fug, să-l părăsesc,/Acum cât alt stăpân; bun, unde să-l găsec?* **6 puncte**

B. Redactează o compunere de 150-250 de cuvinte, în care să motivezi apartenența la specie a fabulei *Câinele și măgarul* de Grigore Alexandrescu. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să precizezi patru trăsături ale fabulei;
- să ilustrezi două trăsături ale fabulei, valorificând textul dat;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea referitoare la numărul de cuvinte.

SUBIECTUL al II-lea

(36 de puncte)

Citește cu atenție textul:

În ultimii ani, Muzeul Național de Istorie a României a manifestat o deschidere din ce în ce mai mare spre universul copilăriei. De data aceasta, instituția vă propune o expoziție dedicată istoriei jucăriilor – „Bing. Magia jucăriilor”, realizată în parteneriat cu Asociația Colecționarilor de Jucării Vechi.

Este vorba despre o expoziție cu totul deosebită, consacrată jucăriilor produse de compania germană Gebrüder Bing (devenită ulterior Bing Werke) din Nürnberg, o firmă care a deschis un nou capitol în istoria jucăriilor din toate timpurile. [...]

Prin raritatea, frumusețea, ingeniozitatea și valoarea lor intrinsecă*, jucăriile produse de firma Gebrüder Bing expuse la MNIR constituie adevărate capodopere ale acestei industrii și tehnologiei europene a vremii. Valoarea lor este sporită de faptul că cele mai multe dintre piesele expuse sunt încă funcționale, deși unele datează de peste 100 de ani și au supraviețuit celor două războaie mondiale. Nu mai puțin important este faptul că, adesea, jucăriile expuse sunt însoțite de ambalajul lor original și de cataloagele de vânzări și prețuri ale firmei, editate înainte de Primul Război Mondial. Cea mai veche jucărie prezentă în expoziție este o lanternă magică cu 12 diapozitive din sticlă, păstrată și etalată în cutia originală datând din 1889, iar cea mai „nouă” jucărie este un hidroavion din 1930.

(Cu ce se jucau copiii la începutul secolului XX, în România Liberă)

*intrinsic, adj. – care constituie partea lăuntrică, proprie și esențială a unui lucru

A. Scrie pe foaie de examen răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

- Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
– denumirea instituției care organizează expoziția „Bing. Magia jucăriilor”;
– anul în care a fost produsă cea mai nouă jucărie expusă. **4 puncte**
- Scrie titlul articolului din care este extras fragmentul și denumirea publicației în care acesta a apărut. **4 puncte**
- Menționează ce parte de vorbire este fiecare dintre cuvintele subliniate din secvența: *Prin raritatea, frumusețea, ingeniozitatea și valoarea lor intrinsecă, jucăriile produse de firma Gebrüder Bing expuse la MNIR constituie adevărate capodopere ale acestei industrii și tehnologiei europene a vremii.* **4 puncte**
- Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate din secvența: *unele datează de peste 100 de ani și au supraviețuit celor două războaie mondiale.* **4 puncte**
- Transcrie două propoziții subordonate diferite din fraza următoare, precizând felul fiecăreia: *Valoarea lor este sporită de faptul că cele mai multe dintre piesele expuse sunt încă funcționale, deși unele datează de peste 100 de ani și au supraviețuit celor două războaie mondiale.* **4 puncte**
- Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată predicativă, introdusă prin conjuncția subordonatoare *c*. **4 puncte**

B. Redactează, în 80-150 de cuvinte, o scurtă narațiune în care să prezinți o întâmplare petrecută într-o lume a jucăriilor. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să povestești o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea referitoare la numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 12 puncte pentru redactarea întregii lucrări (unitatea compoziției – 1 p.; coerența ideilor – 2 p.; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2 p.; ortografia – 3 p.; punctuația – 2 p.; așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea – 2 p.)